

ØKOKRIM
C.J. HAMBROS Plass 2 C
0164 OSLO
Sendt på e-post til:
post.okokrim@politiet.no

Oslo, 28. juni 2026
Sak nr.: 26-5414
Ansvarlig advokat: Tine Larsen

Anmeldelse av Nordic Mining ASA og Engebø Rutile and Garnet AS for utslipp av avgangsmasser til Førdefjorden uten gyldig tillatelse etter forurensningsloven

1. Innledning

Norges Naturvernforbund, Natur og Ungdom og Norske Lakseelver anmelder Nordic Mining ASA (org. nr. 989796739) og datterselskapet Engebø Rutile and Garnet AS (org. nr. 990691606) for pågående utslipp av avgangsmasser til Førdefjorden uten gyldig forurensningstillatelse.

Forurensning uten gyldig tillatelse er forbudt, jf. forurensningsloven § 7. Foretak som forsettlig eller uaktsomt forurenses i strid med forurensningsforbudet i § 7, kan straffes med bøter, jf. forurensningsloven § 78.

2. Økokrim bør etterforske saken

Anmeldelsen rettes direkte til Økokrim som sentral påtaleenhet i miljøkrimsaker, jf. straffeprosessloven § 223 andre ledd.

Økokrim behandler særlige alvorlige overtredelser av forurensningsloven, jf. påtaleinstruksen § 35-4 første ledd. Ved avgjørelsen om en sak skal tas til behandling hos Økokrim, skal det etter påtaleinstruksen § 35-4 andre ledd legges særlig vekt på etterforskningens omfang, sakens kompleksitet og dens økonomiske størrelse, hvorvidt saken har forgreninger til utlandet og sakens prinsipielle karakter. Også andre hensyn enn de som er nevnt i andre ledd kan gjøre seg gjeldende i vurderingen av om saken bør behandles av Økokrim.

Denne saken er spesiell. Det er ved Høyesteretts dom av 17. juni 2026 ([HR-2026-1360-A](#)) rettskraftig avgjort at innvilgede utslippstillatelser ikke er gyldige. Saken er gjenstand for stor offentlig oppmerksomhet, og det hevdes fra enkelte hold at gruveselskapet lovlig kan fortsette med sine utslipp selv om de ikke har gyldig utslippstillatelse. Fortsetter utslippene uten gyldig tillatelse, kan det få store miljømessige konsekvenser for Førdefjorden. Gruveselskapene har også stor økonomisk interesse av å fortsette driften og utslippene uten tillatelse. Både momenter i instruksen § 35-4 annet ledd og andre omstendigheter i saken gir slik karakter at det er grunn til å anmode om at Økokrim – og ikke det lokale politidistriktet - behandler anmeldelsen.

3. Om lovlighet av utslipp og forurensers ansvar etter at tillatelsene er kjent ugyldige

Gruveselskapet ved konsernsjef Finn Ivar Marum uttaler til [Finansavisen 18. juni 2026](#) at driften fortsetter som normalt uten hensyn til at deres tillatelser er kjent ugyldige av Høyesterett. I [Fri Fagbevegelse 22. juni 2025](#) bekrefter han at driften fortsetter så lenge staten ikke aktivt trekker tilbake de ugyldige tillatelsene. Det må således legges til grunn at utslippene til Førdefjorden fortsatt pågår uten gyldige tillatelser.

Anmelderne mener gruveselskapet har en selvstendig plikt etter forurensningsloven § 7 til å unngå forurensning som ikke har gyldig tillatelse i henhold til § 11. Det er uten betydning for denne plikten at Nordic Mining ASA og Engebø Rutil and Garnet AS ikke var parter i søksmålet mellom miljøorganisasjonene og staten om gyldigheten av tillatelsen. Selskapet må uansett påse at deres pågående virksomhet til enhver tid har nødvendige og gyldige tillatelser, og er godt kjent med at Høyesterett har avgjort med endelig virkning at deres tillatelser ikke er gyldige.

Dette er også i tråd med Gulating lagmannsretts syn i kjennelsen i forføyningssaken avsagt i april. Miljøorganisasjonene fikk da ikke medhold i at utslippene måtte stanse i påvente av Høyesteretts behandling av hovedkravet, men retten konstaterte at det etter en ugyldighetskonstatering i Høyesterett ville gruveselskapet ikke lenger har rett til å utnytte tillatelsen. Videre deponering vil etter det være i strid med forurensningsforbudet i forurensningsloven, jf. [LG-2026-2932](#) punkt 3.2.8:

«Lagmannsretten har funnet at miljøorganisasjonene har sannsynliggjort at utslippstillatelsen som gir ERG rett til å deponere gruveavfall i Førdefjorden er ugyldig, og at en ugyldighetskonstatering innebærer at tillatelsen ikke har rettsvirkninger etter sitt innhold. Det er med andre ord sannsynliggjort at ERG ikke har rett til å utnytte utslippstillatelsen. Deponering av gruveavfall uten utslippstillatelse vil være forbudt, jf. forurensningsloven §§ 7 og 28.»

Naturvernforbundet, Natur og Ungdom og Norske Lakseelver viser i denne forbindelse til [Inge Lorange Backers kommentar på Rett24 22. juni](#), hvor det påpekes at fortsatt drift og deponering er et klart og straffbart brudd på forurensningsloven fordi gruveselskapet per nå ikke har noen tillatelse eller annet rettsgrunnlag for å forurense fjorden.

Dersom Nordic Mining får fortsette å forurense etter at det er rettskraftig avgjort at tillatelsene er ugyldige, vil det skape en uholdbar uklarhet om *når* et strafferettslig ansvar inntre: Hvor lenge kan et selskap straffritt fortsette å forurense på grunnlag av en tillatelse som er kjent ugyldig, dersom myndighetene ikke aktivt griper inn? I noen måneder, i noen år eller potensielt til evig tid? Behovet for klarhet på området tilsier at selskapet må ha en plikt til stanse forurensning så raskt det praktisk lar seg gjøre fra det tidspunkt de er blitt klar over at det ikke foreligger gyldig tillatelse.

Engebø Rutil and Garnet AS søkte om midlertidig utslippstillatelse to dager etter Høyesteretts dom. Med dette forutsetter også selskapet et behov for ny tillatelse for å kunne videreføre sin virksomhet på lovlig vis:

Bilag 1: Søknad om midlertidig utslippstillatelse 19. juni 2026

Det opplyses også i denne forbindelse at [Efta Surveillance Authority \(ESA\) i et brev av 19. juni](#) har bedt norske myndigheter svare på flere spørsmål innen 3. juli, blant annet følgende:

“Under Norwegian law, is the operator legally authorised to continue its activities, including the disposal of mining waste into Førdefjord?”

- a) If the answer is in the negative, what sanctions apply to such continued disposal?*
- b) If the answer is in the affirmative, please clarify whether, in the Norwegian Government’s view, permits that have been declared invalid by the Supreme Court still provide a legal authorisation for continued operation, provisionally or otherwise. If not, please explain the legal basis for the continued operation.”*

4. Forurensningen er straffbar

Med bøter og/eller fengsel kan den som forsettlig eller uaktsomt forurenses i strid med forurensningsloven § 7 straffes, jf. forurensningsloven § 78. For foretak er den aktuelle straffereaksjonen bøter, jf. straffeloven § 27 tredje ledd jf. første ledd.

I lys av sakens offentlige interesse, taler allmennpreventive hensyn med tyngde for at det statueres et strafferettslig ansvar for virksomheter som forsettlig fortsetter å forurense selv om de er godt kjent med at det ikke foreligger noen gyldig tillatelse.

Norges Naturvernforbund, Natur og Ungdom og Norske Lakseelver ber Økokrim etterforske forholdet med sikte på strafferettslig reaksjon mot Nordic Mining ASA og Engebø Rutil and Garnet AS for utslipp av avgangsmasser til Førdefjorden etter at det er rettskraftig avgjort og gjort kjent for forurenser at det ikke foreligger noen gyldig tillatelse til forurensingen.

Det bes om bekreftelse på at anmeldelse er mottatt, samt informasjon om videre håndtering og fremdrift. Det bes om at saken prioriteres, og at det gis pålegg i medhold av politiloven § 2 nr. 3 om at de pågående utslippene til Førdefjorden fra gruvedriften til Nordic Mining stanses umiddelbart.

Vennlig hilsen

Dæhlin Sand Advokatfirma AS

Tine Larsen
Advokat